

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut

Datum 2025-02-18

Dnr SI 2024:7781

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola vid Frölundaskolan F-9 i Göteborgs kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av anpassade grundskolan vid Frölundaskolan F-9 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid den anpassade grundskolan följer gällande bestämmelser om undervisning, extra anpassningar och särskilt stöd, frånvaro, trygghet och studiero samt kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom samtal med elever, intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor samt lektionsbesök den 21 och 22 januari 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, kränkningsanmälningar, frånvarostatistik, och skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Undervisning och undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att det är de som lärare som bedriver undervisningen enligt schema. Såväl lärare som elevassistenter säger att assistenter kan vara delaktiga i undervisningen, men att det är lärarna som ansvarar för såväl undervisning och planering som uppföljning för alla elever. Lärare och elevassistenter beskriver att lärare och elevassistenter

som utgångspunkt är närvarande samtidigt med eleverna, även om elever kan sitta i olika grupper under lektionerna.

Elevassistenter uppger att det under en period hösten 2024 saknades lärare i en enskild klass, men att det under denna tid funnits en vikarierande lärare kopplad till klassen som planerat undervisningen.

Lärare uppger att eleverna får den undervisningstid som anges i schemat för respektive klass. Rektor säger att schemat läggs för att säkerställa att elever får minst de undervisningstimmar de ska ha i respektive ämne och ämnesområde. I den skriftliga informationen från huvudmannen anges att scheman läggs utifrån huvudmannens timplan, som Skolinspektionen tagit del av.

Rättslig reglering

I skollagen avses med begreppet undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen [2010:800]).

En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Anpassade grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden, eller en kombination av dessa (11 kap. 5 § skollagen).

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar (11 kap. 7 § skollagen).

För varje ämne och ämnesområde ska gälla en kursplan (11 kap. 11 § skollagen).

I förarbeten anges att i definitionen av undervisningsbegreppet ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare eller förskollärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165 s. 633).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i det skriftliga materialet inför tillsynen gett in skolans rutin för att ge elever extra anpassningar samt att utreda, besluta om och ge särskilt stöd. I materialet anges bland annat att klassgenomgångar med bedömning kring elevernas måluppfyllelse genomförs fyra gånger per läsår.

I intervjuer beskriver såväl lärare som elevhälsa och rektor arbetet kring extra anpassningar och särskilt stöd och säger att elevhälsan är delaktiga i detta, bland annat genom regelbundna möten med personalen i respektive klass. Såväl lärare som elevhälsa beskriver att lärare gör anpassningar för elever i samråd med elevhälsan och anmäler till elevhälsan om de ser att en elev kan ha behov av ytterligare stöd. Elevhälsa och rektor beskriver att utredningar om behov av särskilt stöd startar efter anmälan samt att beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram fattas efter avslutad utredning. Rektor och elevhälsa beskriver i intervju hur arbetet med utvärdering och uppföljning av beslutade stödinsatser genomförs.

Skolinspektionen har tagit del av skolans åtgärdsprogram samt beslut om enskild undervisning. Av åtgärdsprogrammen framgår behovet av särskilt stöd och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogrammen har beslutats av rektorn.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de

betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges bland annat i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i anpassade grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I det skriftliga material som huvudmannen gett in inför tillsynen anges att frånvaro registreras på skolans digitala lärplattform samt att direktkontakt tas med vårdnadshavare vid frånvaro. Det anges vidare att två frånvaroutredningar gjorts det senaste året samt att frånvaroutredningar anmäls till huvudmannen.

Elevhälsopersonal uppger i intervju att skolan har ett närvaroteam som fungerar som närvarocoacher med ansvar för elever i olika årskurser. Elevhälsan beskriver att en handlingsplan som utgångspunkt upprättas efter en individuell bedömning när en elev har en frånvaro omkring 20 procent. Elevhälsan säger att en handlingsplan inte upprättas om frånvaron beror exempelvis på känd fysisk ohälsa.

Elevhälsan säger att en utredning om frånvaro bland annat innebär att man träffar elevens vårdnadshavare och upprättar en handlingsplan. Elevhälsans representanter ger exempel på åtgärder som kan vidtas utifrån de orsaker som framkommit till elevens frånvaro.

Rättslig reglering

En elev i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § första stycket skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § första och tredje stycket skollagen).

I förarbeten anges att frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro begära ett läkarintyg. Eftersom varje elevs förutsättningar är olika och orsakerna till frånvaro är mångfacetterade krävs det i andra fall en mer omfattande utredning av vad som har orsakat frånvaron för den enskilde eleven (prop. 2017/18:182 s 59-60).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet och studiero samt kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Personalen på skolan uppger i intervjuer att de upplever elevernas trygghet och studiero som huvudsakligen god. Elever på skolan säger att de trivs, men också att det ibland kan vara mycket ljud på lektioner och svårt att koncentrera sig.

I den skriftliga information huvudmannen gett in inför tillsynen anges att det förebyggande arbetet för trygghet och studiero bedrivs bland annat av skolans trygghetsteam och vid regelbundna möten klassvis med personal och elevhälsa. I intervju beskriver skolans personal ett förebyggande arbete för trygghet och studiero bestående i bland annat värdegrundarbete kring olika teman samt arbete med bland annat ordningsregler och kränkningar enligt ett årshjul.

Såväl lärare och elevassistenter som rektor och elevhälsa säger att personal agerar när kränkningar och incidenter inträffar. Lärare och assistenter uppger att de anmäler kränkningar. Samtliga intervjugrupper beskriver att elevhälsa, skolledning och personal gemensamt diskuterar vad som ska anmälas och hur detta ska göras. Lärare och elevassistenter uppger dock i intervju att det stundtals kan vara svårt att bedöma vad som är en kränkning och att det därav finns risk för att man därför hanterar vissa situationer i stunden.

Personal beskriver att den skolgemensamma planen mot diskriminering och kränkande behandling tas fram av skolans trygghetsteam, där såväl en lärare från anpassade grundskolan som kurator med ansvar för anpassade grundskolan ingår. Rektor säger att behoven hos eleverna på anpassade grundskolan kartläggs inför framtagandet av planen. Samtlig personal som intervjuats uppger att de upplever att skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling inkluderar den anpassade grundskolans behov.

Rektor beskriver att ordningsreglerna är en del av skolans trygghetsarbete och att dessa beslutas och arbetas med vid terminsstart. Även elever berättar att det finns ordningsregler på skolan och ger exempel på ordningsregler de varit med och tagit fram. Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler med bildstöd.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § första och andra stycket skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero (5 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Daniel Talje.

Utredaren Tove Andersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Matilda Nordh medverkat.